

Heràldica Aucellera (III)

Llinatges amb aucells a l'escut

Jesús R. Jurado

Dibuixos de na Joana Cubí

De bon principi, mirant de no eternitzar aquesta sèrie d'articles d'entreteniment, optarem per no descriure aquells escuts en els que només sortien parts d'aucells, principalment ales (Alomar, Alemany, Alós, etc.), tot i que aquest grup és -després de les àguiles-, el més nombrós de la "heràldica aucellera". En el tercer grup més nombrós fem les figures mítiques que presenten atributs aucellers, és a dir àngels, arpies, sirenes o grius.

ANDREU

El primer blasó d'avui, que correspon al llinatge **Andreu**, du precisament un d'aquests animals fabulosos, un griu, un ésser que ja figura a mites molt antics i que és representat com a un àguila amb cos de lleó.

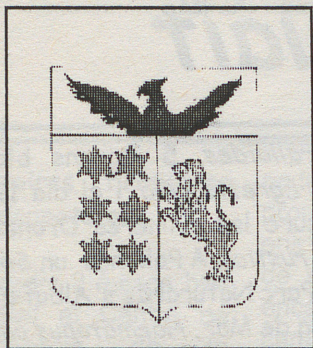
En el cas d'Andreu, el griu el veiem en postura rampant i de color negre sobre fons d'argent. Aquest blasó du, de vegades, una corona d'or i al costat, un estel del mateix color.

El primer Andreu de Balears, natural de Barcelona, ja figura a la conquesta cristiana de Mallorca i en el posterior repartiment, li tocà una alqueria de set jovades a la zona d'Artà a més de la sisena part de l'alqueria de Fornalutx. Antigament, la jovada era una mesura equivalent a la terra llaurada per un parell de bous en un dia i posteriorment va tenir altres valors segons els autors i els llocs, com per exemple setze quarterades.

* * * * *

Passem ara a un altra llinatge que ben segur que vos sonarà. Es tracta de **Bonapart** que és un cognom ja conegut i assentat a la Mallorca de mitjans segle XIV. Aquests Bonapart mallorquins son vertaderament els avantpassats del famós emperador Napoleó. Parlem primer però, de l'emblema: com es veu en el dibuix, està dividit en tres parts veient-se a d'alt (en cap), mitja àguila negra en camp d'or, i a baix partida, a una banda amb sis estels d'or sobre fons blau i a l'altra, en camp de gules (vermell), un lleó rampant d'argent.

El rei Martí I, de la corona catalano-ara

BONAPART

gonesa, que va regnar entre 1.395 i 1.410, fou el darrer rei d'aquest país abans de la trencadissa del Compromís de Casp. En data de 23 de juliol de 1.409, el monarca, dit l'Humà, nomenà al notable jurista mallorquí Hug Bonapart com a governador i regent de Còrsega que més endavant, en 1.419 va vendre tot els bens que deixà a Mallorca tot i seguint la seva decisió d'establir-se definitivament en terra corsa. Tot apunta a pensar que aquest mallorquí, el primer Bonapart cors, fou l'avantpassat de'n Napoleó. Per uns documents de l'any 1.752 procedents d'Ajaccio, se sap que aleshores hi havia encara membres d'aquest llinatge com podien ser "Hernán Bonaparte i Carles Bonaparte, ambdós casats a Toscana". Aquest darrer, Carles, podria ser molt bé el pare de l'Emperador dels francesos, nascut a Ajaccio (Còrsega), en 1.769.

Pel que fa als que quedaren a Mallorca, el llinatge desapareix amb Baptista Bonapart, que en no tenir descendència masculina, es perdé el cognom. Fou Veguer de l'illa fins a 1.530 (els veguers eren magistrats que administraven la justícia civil i criminal), any en que fou nomenat Conseller per la part dels cavallers.

Tancarem el capítol d'avui amb el llinatge **Busquets**, essent el primer assentat conegut a les Illes, un Guillem Busquets que a l'any de 1.410, figura com a tresorer a Mallorca (quasi res diu el diari!), de la enèrgica reina Maria de Luna, esposa del rei Martí I l'Humà del que ja hem parlat abans. Altre membre notable d'aquesta família fou Aina

BUSQUETS

Busquets que, en 1.485 professà com a religiosa i fundà el convent de les Jerònimes.

L'escut dels Busquets és tot daurat, figurant en el centre del mateix, un arbre desarrelat tot ell de sínople, és a dir verd. A cada costat del tronc, segons uns, o de les arrels, segons altres, hi ha un aucell negre volant (no sabem si mèl·lera o estornell, o cap dels dos), el cas és que ni Bosquet ni Busquet tal pareix que figurin com a nom local de cap aucell en els Països Catalans, així que el llinatge es deu referir més bé al diminutiu de bosc i d'aquí l'arbre que destaca com a tema principal de l'emblema.